

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	GYÓGYPEDAGÓGIA – magyar nyelven Képesítések: Gyógypedagógus (kód: 263412) Foglalkozási terapeuta (kód: 263419) Logopédus oktató (kód: 226601)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Nevelési paradigmák						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr Orbán Réka, adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr Orbán Réka, adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	VI	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	36	melyből: 3.5 előadás	12	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					84
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák (írásbéli és szóbeli)					2+2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					84
3.8 A félév össz-óraszama					120
3.9 Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Előadóterem, komputer, projektor, internet
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Szeminárium-terem, komputer, projektor, internet

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	C.1 Speciális nevelési szükségletű gyerekek, fiatalok és felnőttek komplex (pszicho-, szocio-, pedagógiai) felmérése C.2 Specifikus gyógypedagógiai beavatkozás (kompenzálás, fejlesztés, terápia) SNI személyek számára C.3 Adaptált nevelési programok tervezése különböző szintek és célcsoportok számára C.6 Speciális nevelési szükségletű személyek iskolai, szakmai és szociális inklúziójának elősegítése
Transzverzális kompetenciák	• Szakmai deontológiai szabályok alkalmazása, alapvető explicit értékrendszerek szerint, a fogyatékkal élő személyek jogaival és máltóságának tiszteletben tartásával • Interdiszciplináris szakmai csoportokban való hatékony együttműködés, a neveléstudományokra specifikus projektek, programok hatékony életbeültetése érdekében • Hatékony tanulási módszerek alkalmazása a szakmai életben az folytonos továbbképzés érdekében

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A terület és a szakosodás alapfogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése Az alapismeretek alkalmazása a területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, projektek stb. magyarázatára és értelmezésére A területre jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alpmódszerek és elvek alkalmazása felügyelet alatt
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• C.1.2 Az SNI személyek diagnosztizálásában használt fogalmak műveletesítése, a gyógypedagógiai felmérések eredményeinek értelmezése, a használt eszközöknek és módszertannak értékelése • C.1.4 A pszichodiagnosztikai felmérések és ezek eredményeinek a kritikus és konstruktív elemzése, a diagnosztikai módszerek megfelelő kiválasztása a kontextuális, környezeti, a fogyatékosági típus és a súlyosság függvényében • C.2.2 Az elméleti ismeretek szakszerű értelmezése a sérüléstípushoz és a súlyosság mértékéhez adaptált gyógypedagógiai beavatkozási programok kidolgozása során • C.2.3 az alapelvek alkalmazása a személyes beavatkozási tervek kidolgozásában, a SNI gyerekek tantervének adaptálásában az egyéni sajátosságaihoz • C.2.5 Beavatkozási módozatok kidolgozása a SNI egyének számára, a gyógypedagógia elveit és módszertanát alkalmazva • C.3.2 Az alapvető gyógypedagógiai alapismeretek megfelelő használata: a specifikus beavatkozási, fejlesztési, tantervi stratégiák, tartalmak, eszközök tervezésének magyarázatában és értelmezésében • C.3.5 A sérülés típustól függő, az egyéni és szociális kontextusokból származó konfliktusok és problémák megoldására vonatkozó projektek kidolgozása • C.6.1 A SNI gyerekek beiskolázási formáinak osztályozása és leírása; mely alapján kidolgozható és értelmezhető a szociális beilleszkedést segítő tervek a szakparadigmák, a módszertan és terminológia tükrében

	• C.6.2 Az integráció és inklúzió főbb formáinak magyarázata, valamint az alapvető ismeretek alkalmazása az SNI gyerekek egyéni sajátosságait figyelembevevő optimális iskolai integrációjának érdekében • C.6.3 A tanterv, az oktatási módszerek és felmérési eljárások egyéniesítésének alkalmazása a környezeti elvárások függvényében • C.6.5 Különböző, az SNI személyek szociális integrációját segítő módszertani stratégiák alkalmazása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető gondolatok	Előadás	
2. Az oktatás mai formái: Szegregáció, integráció, inklúzió	Előadás, vita	
3. Az oktatás jogi háttere	Előadás, kooperatív technikák	
4. A gyógypedagógiai paradigmák	Előadás	
5. Az oktatás kezdetei	Előadás, esetelemzés	
6. A gyógypedagógiai intézményhálózat kialakulása	Előadás, esetelemzés	
7. Oktatási reformok	Ötletbörze, vita	
8. A szülő és szakember közti együttműködés változásai	Ötletbörze, vita	
9. Utazótanár szerepe	Ötletbörze, vita	
10. Inkluzív oktatás a gyakorlatban	Ötletbörze, vita	
11. SNI fiatalok szakképzésének és társadalmi megitelesének változásai	Esetelemzés	
12. A civil szervezetek szerepe a szemléletváltásban	Előadás, esetelemzés	

Kötelező könyvészet

- Booth, T., Ainscow, M. (2009). *Inklúziós index*. CSIE, Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete
- Dockett, S., Griebel, W., & Perry, B. (2017). *Families and Transition to School*. Springer.
- Farell, M. (2008). *Educating special children*. David Fulton Book, USA
- Geng, G., Smith, P., & Black, P. (2017). *The challenge of teaching*. Springer.
- González Herero, V. G., Extremera, N. (2010). Daily life activities as mediators of the relationship between personality variables and subjective well-being among older adults. *Personality and Individual Differences*, 49, 124–129.
- Heward, W. L. (2013). *Exeptional children*. Pearson, Ohio University
- Kálmán Zs., Könczei Gy. (2002). *A Taigetosztól az esélyegyenlőségig*. Osiris kiadó, Budapest
- Koster, M., Bouwer, R., & van den Bergh, H. (2017). Professional development of teachers in the implementation of a strategy-focused writing intervention program for elementary students. *Contemporary Educational Psychology*, 49, 1–20. doi:10.1016/j.cedpsych.2016.10.002
- Kozak, S., & Martin-Chang, S. (2018). Preservice Teacher Knowledge, Print Exposure and Planning for Instruction. *Reading Research Quarterly*, 1-16. doi:10.1002/rrq.240
- Prelock, P., & Hutchins, T. (2018). *Clinical Guide to Assessment and Treatment of Communication Disorders*. Springer.
- Waitoller, F. R., Kozleski, E. B. (2013). Working in boundary practices: Identity development and learning in partnerships for inclusive education. *Teaching and Teacher Education*, 31, 35-45.

Ajánlott könyvészet

- Kovačević, J., Maćešić-Petrović, D. (2012). Inclusive education – Empirical experience from Serbia. *International Journal of Educational Development*, 32/ 3, 463-470.
- Odon, S.L.; Horner R.H.; Snell M.E.; Blacher J. (2007). *Handbook of developmental disabilities*. The Guilford Press, New York

Thompson B (szerk, 2002). *Preschool Inclusion Manual*. Kansas University, USA, <http://www.circleofinclusion.org/english/pim/index.html>

Vermeulen, J. A., Denessen, E., Knoors, H. (2012). Mainstream teachers about including deaf or hard of hearing students. *Teaching and Teacher Education*, 28/ 2, 174-181.

Ward, K. M., Windsor, R., Atkinson, J. P. (2012). A process evaluation of the Friendships and Dating Program for adults with developmental disabilities: Measuring the fidelity of program delivery. *Research in Developmental Disabilities*, 33/69–75.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető, követelmények megbeszélése	Megbeszélés	
2. Szegregáció, integráció, inklúzió	Vita	
3. A szülők jogai és kötelességei – esetelemzés	Esetelemzés	
4. Prevenció/rehabilitáció a gyakorlatban	Szerepjáték	
5. A szülő és szakember közti gyakorlati együttműködés	Bemutató	
6. Milyen a jó óvoda?	Szerepjáték	
7. Az elemi iskola hogyan lehet minden gyermek iskolája	Ötletbörze	
8. Mire jók a reformok?	Vita	
9. Hogyan működnek a sérültekkel foglalkozó diákok által ismert civil szervezetek	Vita	
10. Inkluzív oktatás a gyakorlatban	beszélgetés	
11. SNI fiatalok szakképzése a gyakorlatban	Esetelemzés	
12. A felnőtt SNI-sek társadalmi inklúziója (sikertörténetek)	Vita	

Kötelező könyvészet

Gau, S. Sh.-F., Chou, M.-Ch., Chiang, H.-L., Lee, J.-Ch., Wong, Ch.-Ch., Chou, W.-J., Wu, Y.-Y. (2012). Parental adjustment, marital relationship, and family function in families of children with autism. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 6, 263–270.

Patel, D. R., Greydanus, D. E., Calles, J. L., Pratt, H. D. (2010). Developmental Disabilities Across the Lifespan. *Disease-a-Month*, 56/6, 305-397.

Plows, Whitburn (2017). *Inclusive Education*. Sense Publisher

Wearing, M. (2011). Strengthening Youth Citizenship and Social Inclusion Practice - the Australian Case: towards rights based and inclusive practice in services for marginalized young people. *Children and Youth Services Review*, 33/ 4, 534-540.

Wiazowski, J. (2012). On the Dirt Road to Inclusion. *International Journal of Special Education*, 27/2, 147-155.

Ajánlott könyvészet

Flieger, P. (1999). A tanárok integrált oktatással kapcsolatos beállítódásainak változása – megfontolások a pedagógus- továbbképzéséhez. In Zászkaliczky P., Lechta, V., Matuska, O. (szerk.). *A gyógypedagógia új útjai*. ELTE, BGGyTF, Budapest

Gyene P (1999) *Idősebb leszek*. ÉFOÉSZ, Budapest

Keresztesy Zs. (1995). *Több út*. IFA-BTF-MKM, Budapest

Kolozsváry J. (1999). *A sajátos ember*, Okker, Budapest

Kovács Gy., Bakosi É. (2005). *Játékpedagógiai ismeretek*. Center Print Kft, Debrecen

Lányiné Engelmayer Á. (1999) *Kiscsoportos lakóotthonok*. Soros alapítvány, Budapest

Zászkaliczky P. (1995). "..."*Önmagában véve senki sem...*"", ELTE - BGGYTF, Budapest

9. Az episztémikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Romániai Pszichológusok Társaságának Deontológiai Kódjának és előírásainak, törvényének megfelelő (Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004)

- A felsőoktatási foglalkoztatások-szakmák nyilvántartásának megfelel (Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>))

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Vizsga	vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Portfólió	leadandók	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A végső jegy legnagyobb hányadát a vizsgaidőszakban megtartandó vizsga jelenti. Ha a félévi vizsgán a hallgató nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni). A dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele. A leadási határidő után nem pótolható. A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után. A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak. Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. Az oktatás formája: az előadások 30%-a és a szemináriumok 15%-a online szinkron formában valósul meg.			

Kitöltés dátuma
2022. április 15.

Előadás felelőse
dr. Orbán Réka, adjunktus

Szeminárium felelőse

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2022.10.03

Intézetigazgató
dr. Kotta Ibolya, adjunktus

